

VILÁGOS SÁG

II. EVFOLYAM

A ROMÁNIAI MAGYAR NÉPLAPJA

132. SZÁM

A két kolozsvári egyetemnek példát kell mutatnia a magyar és román nemzet kibékítésére

A Magyar Tudományegyetem képviselőinek jelenlétében ünnepélyesen jogaiba helyezték a visszatérő I. Ferdinánd Román Tudományegyetemet

KOLOZSVAR, június 5. Az egyetem központi épületében kedden délután 12 órakor a Nagyszebenből hazatért I. Ferdinánd Tudományegyetem képviselői a törvényrendeléstől származó biztositott egyetemi ingatlanokat s ezzel jogilag ismét kolozsvári egyetemmé vált. A nagyjelentőségű eseménynél jelen volt az I. Ferdinánd Tudományegyetem tanácsa, a kolozsvári Magyar Tudományegyetem ujonnan ki nevezett vezetősége, valamint a polgári hatóságok, a tanügyi szakszervezet s az Országos Demokrata Arcvonal képviselője.

A gyűlést Pogăceanu László főispán nyitotta meg a kormány képviselőjében, felszólítván mindkét kolozsvári tudományegyetem képviselőit, hogy adjanak példát a román és magyar nép együttműködésére. Ezután Petrovici Emil, a román egyetem rektora mondott köszönetet a felszabadító Vörös Hadseregnek,

Sztalin marsallnak és Groza Péter miniszterelnöknek, hogy lehetővé tették az 1940-ben elűldözött román egyetem visszatérését Erdély fővárosába.

— Ez az örömnapi azonban — mondotta Petrovici Emil — nem lehet gyásznapja a velünk együtt élő másik népeknek, mert a törvényileg biztositott kolozsvári Magyar Tudományegyetemmel egyenlő jogon együtt kívánunk dolgozni, kölcsönösen elősegítvén egymás szellemi munkásságát.

A nagy tetszéssel fogadott beszéd után Csögör Lajos egyetemi tanár a Magyar Tudományegyetem vezetésére nevében üdvözölte a visszatért I. Ferdinánd Tudományegyetemet, méltatván a visszatéréssel egyidejűleg történt másik nagy eseményt: a Magyar Tudományegyetem felállítását.

— Meg vagyunk győződve arról — mondotta Csögör Lajos —, hogy

amennyiben a két egyetem beleilleszkedik a kormány általános demokratikus programjába és ezzel utat mutat Erdély mindkét nemzetiségű tömege, amely után akadályságát küldhatunk a két nemzet legteljesebb kibékülése felé.

Ezután Bendig Imre munkás és Bartalis János, az Egyetemi Könyvtár tisztviselője, az egyetem üzemeltetési bizottsága nevében üdvözölte a hazatérőket, a két nép egyenjogúságát és kibékülését éltetvén.

A hivatalos jegyzőkönyv aláírása után ifjabb Vescan Teofil egyetemi tanár az ODA északerdélyi végrehajtóbizottsága nevében szólalt fel, rámutatván arra, hogy a két kolozsvári egyetemnek közös felelőssége van a román és magyar nemzet teljes kibékítése terén.

Az ünnepélyes gyűlést Pogăceanu László főispán a Groza-kormány életetésével zárta.

A NÉMET TÁMADÓ SZELLEM MEGSEMMISÍTÉSE

Külpolitikai rovatvezetőnk írja:

Az Izvesztija, a szovjet kormány hivatalos lapja a háborús bűnösök kérdésével foglalkozva megállapítja, hogy most, Németország katonai veresége után, sor kerülhet a háborús bűnösök feletti ítélkezésre. Az Izvesztija megállapítja, hogy a háborús bűnösöknek két csoportja van. Az elsősorban azok tartoznak, akik a népek közötti jóviszonyt zavarták meg, akik megszervezték a terrorizmus ötödik hadoszlopát azáltal, hogy nemzetközi viszonyokat támasszanak. A második csoportba azokat sorolja a szovjet lap, akik vétekkel a háború törvényei ellen, s gyilkoltak és fosztogattak.

Egészen természetes, folytatja a lap, hogy a német népek le kell vonnia a következményeket a hitleri rendszer, militárizált banditizmusáról.

Ez minden valószínűség szerint be is következett. Aki a tömegfeleltant és a demagogia is ismeri, annak számolnia kell azzal, hogy a német néplelekben a hitleri rémuralom bukása mélyreható változásokat fog előidézni. Jó példát szolgáltat erre a harminc éves háború, amikor három évtized szörnyű pusztításai, gyilkos háborúi és emberirtásai után évszázadokra megsemmisült a teuton öröklet, s a németek a zene, a tudomány, a művészetek népévé váltak. Könnyen elképzelhető, hogy a második világháború során átért szörnyű tapasztalatok hasonló eredményre fogják vezetni.

Természetesen a Szovjetunió és szövetségesei tisztában vannak azzal, hogy a német rablóimperializmus oka elsősorban és mindenekfelett a német militarizmusban és az ezt tápláló német finánciálékban keresendő. A Németországnak a békeszerződés népek családjába való visszavételére vállalkozik a Moszkvában székelő háborús jóvátételi bizottság, melynek élén Majszkij volt londoni szovjet nagykövét áll. A bizottság tagjai angol részről Sir Walter Mouckton és az Egyesült Államok részéről Edwin Paulev és dr. Isador Lubin. E bizottság, melynek megszervezését a yaltai konferencián határozták el, két feladattal bízta meg a háború után. Mindenekelőtt, amennyire az emberiség lehetséges, jóvá kell tétetni a németekkel mind azt, amit a hitlerista hadsereg pusztított el. A háborús jóvátételek történetébe e bizottság azt az újítást hozta be, hogy míg a múltban a háborús károk helyreállítására pénzben történt, most Németországnak természetben, anyagban és munkaerőben kell fizetnie a jóvátételt. Mielőtt a felrobbantott gyáraik újra dolgozni nem kezdenek, mielőtt a szétlőtt és felperzselt városok ismét föl nem épülnek, gondolni sem lehet arra, hogy Németország helyet kapjon a világ többi nemzetei között.

A moszkvai bizottság másik nagy feladata a német támadószellem anyagi feltételeinek megsemmisítése. Ebben egyaránt beletartozik a háborús bűnösök könyörtelenül szigorú megsemmisítése és a német hadiipar megsemmisítése, mert különben minden katonai vereség ellenére a német nagytöke néhány esztendő múlva újra kovácsolni kezdené a fegyvereket a világ leírására. Meg kell semmisíteni hat mind-csak a tényezőknél, bünhődnie kell a háborús bűnösöknek, meg kell semmisülnie a német hadiiparnak s fel kell épülnie mindannak, amit Hitler motorozott terrorcsapatai rommá tették. Ha mindez megtörtént, a német nép emellett fővel foglalhat helyet a népek családjában s végzettségi el Németország demokratikus újjáépítésének nagy munkáját.

Megegyezés az ODA román és magyar egyetemi tanárai között

Az I. Ferdinánd Tudományegyetem jogi beiktatásának után zártkörű megbeszélést tartottak az Országos Demokrata Arcvonal román és magyar egyetemi tanárai s a következő megegyezésben állapodtak meg:

Egyezmény

Alulírott egyetemi tanárok, Petrovici E. rektor, Kernbach M. és Daicovicu C. a kolozsvár-nagyszebeni I. Ferdinánd királyi egyetem dékánjai, valamint Csögör Lajos, Demeter János és Jancsó Elemér, a magyar nyelvű állami egyetem ideiglenes hármastanárságának tagjai, az ODA tagjaiként, attól az óhajtól áthatva, hogy minél hathatósabbá tegyék a két kolozsvári egyetem működését, elhatározták, hogy az alábbi tényszerű javaslatot tesszük a nemzetnevelésügyi minisztériumnak:

A két egyetem különböző intézményei között az ideiglenes vagy állandó együttműködést — ott, ahol ennek helye van — a 407—1945. számú törvény szellemében rendezik, amely kilátásba helyezi a magyar egyetem megegyezését az I. Ferdinánd királyi egyetem rektoriális bizottságával 1945 április 16—18-i megegyezése alapján. A rendezés a törvény végrehajtási utasítása útján történik, amelyet az illetékes minisztérium a két egyetem, illetőleg az érdekelt intézmények illetékes kiküldötteinek tényszerű javaslatai alapján ad ki, arra törekedvén, hogy a két egyetem tényleges működése biztositva legyen, mindkettő valószínűségi feltételeinek megfelelően és a demokratikus méltányosságtól megszabott feltételek szerint.

KOLOZSVAR, 1945 június 5.

EMIL PETROVICI
MIHAIL KERNBACH
C. DAICOVICIU

CSÖGÖR LAJOS
JANCÓSÓ ELEMÉR
DEMETER JÁNOS

A két egyetem kiküldöttei megegyezésük szerint e hét végén találkoznak Bukarestben, hogy közösen tárgyalják meg az illetékes miniszterrel a két egyetem együttműködésének technikai kérdéseit.

Megállapították Németország megszállási sávjait

LONDON, június 5. (Rádió.) A londoni rádió hírel adta, hogy a szövetséges nagyhatalom közös nyilatkozatban közölték, hogy Németország határait 1937 december 31-i állapotban, tehát Ausztria és Csehszlovákia megrohanása előtti helyzetben határozzák meg. A négy nagyhatalom Németország végleges határait, valamint a Németország státuszába tartozó tartományok helyzetét későbbi időpontban fogja meghatározni.

A szövetséges nagyhatalmak Németország megszállását az alábbiakra szabályozták: a keleti részt a Szovjetunió, az északnyugati részt az Amerikai Egyesült Államok, a délnyugati részt Anglia, a nyugati részt pedig Franciaország szállja meg.

A négyhatalmi szervezet központja Berlinben székeli s a központ irányítását a négy főparancsnok felváltva fogja gyakorolni.

A szövetségesek nyilatkozatukban kife-

lentették, hogy a főhatalom átvétele semmilyen sem jelenti Németország annexióját.

Karintia a miénk — Moravia Tito marsall

BELGRAD, június 5. Tito tábornag jogszláv miniszterelnök beszédét mondott a belgrádi rádióban.

— Ideiglenesen kivonultunk Karintia felől — mondotta —, mert a nemzetközi körülmények kényszerítették erre. Karintia azonban a miénk.

Pusztul a régi, születik az új Németország

Elfogták Himmler vezérkarát — Megindult a szakszervezeti élet, szervezik az új német sajtót

LONDON, június 5. (Rádió.) A „Daily Herald” beszámol arról, hogy a Hitler személyes titkait tartalmazó okmányokat három „Dakota” szállító-repülőgépen Angliába vitték. Az iratok a legutóbbi tíz esztendőre vonatkoznak és számos európai vezető államférfi levelei vannak a csomagban. Az iratokat az Egyesült Nemzetek közös tulajdonának tekintik és máris megkezdtek átvizsgálásukat.

Mint Kopenhágából jelentik Lindemann német tábornokot, a dániai német megszálló csapatok főparancsnokát Füm szigeten letartóztatták. Lindemann tábornokot a legnagyobb dániai német háborús bűnösnek tekintik.

Ismét nagy csoport náci-vezér került hurokra. Közöttük a legismertebbek:

Meissner államminiszter, a birodalmi kancellária főnöke, Otto Tie-

rack volt igazságügyminiszter, a hitlerista különtörvényszék megszerzője, Conti volt egészségügyminiszter, Lorenz dr. a náci párt külpolitikai vezetője, a magyarországi földalatti náci-mozgalom irányítója.

Elfogták Himmler vezérkarát is. Ez a szervezet, mely az SS központi szervező csoportjának nevezte magát, azt a feladatot kapta hirhedt vezérétől, hogy a háború elvesztése után folytassa a földalatti hitlerista aknamunkát. Himmler vezérkara Flensburg közelében húzódott meg Dönitz vezértengernagy oltalma alatt. A Himmler-vezérkar elfogott tagjai között van Kurt Daluge, a német rendőrség főnöke, Hans Jüttner, az SS vezérkari főnöke és Seyss-Inquart, Hollandia volt német főbiztosa.

A francia hírgyűlötség értesülései szerint az angol és amerikai ha-

tóságok nagymennyiségű nyomdai felszerelést, elsősorban körforgó nyomdagépeket küldtek a megszállott Németországba. A cél az új német sajtó megteremtése. Ennek érdekében az angolok és amerikaiak felhívást intéztek a hitlerizmus uralomrajutása óta emigrációban élő német újságírókhoz, hogy térjenek haza és működjenek közre az új német sajtó megteremtésénél. Ugyancsak felhívással fordultak a német anyanyelvű svájci újságírókhoz is, hogy vegyék ki részüket a demokratikus német sajtó megteremtéséből.

Mint a News Chronicle munkatársa jelenti Hamburgból, a szakszervezeti mozgalom kezd feléledni Németországban s mindazok a munkásszervezetek, melyek a hitlerizmus uralomrajutása előtt tevékenykedtek, most erőteljes munkát fejtenek ki, hogy a szabad szakszervezeti mozgalmat létrehozzák.

ERELYES SZOVJET CAFOLAT EGY AMERIKAI SZENÁTOR RÁGALMAIRA

MOSZKVA, június 5. (Rádió.) Az „Associated Press” hírgyűlötség közölte Greiser szenátor nyilatkozatát, aki most tért vissza európai utjáról. Az amerikai szenátor egyes párisi és londoni politikai személyiségekre hivatkozva olyan értelmű közlést tett, mintha a Szovjetunió hatalmi tervei volnának s ezzel kapcsolatban Berlinben ügyvédek, kereskedők, mérnökök és az üzleti élethez tartozó személyiségeket likvidáltak volna.

A szovjet tudósító irodát felhatalmazták annak közlésére, hogy az említett állítások a német értelmiségiek likvidálásáról légbőlkapottak és rágalmozó jellegűek.

Szabó Árpád gyilkosai sem kerülnek el a megérdemelt büntetést

BUKAREST, június 5. A „Romania Libera” arról számol be, hogy a Néptörvényszék vádhatósága megkezdte az aradi sziguranca reakciós banditáinak ügyében a kihallgatásokat. Draghici közbíró előtt sorra vonulnak fel azok a tanúk, akik hajmeresztő dolgokat beszélnek el, hogy Callinovi, Campeanu és Herman volt sziguranca tisztviselők milyen embertelen sadista módon kintartották meg néhai Szabó Árpádot és több más antifasiszta harcost.

Szabó Árpád nővére elmondotta, hogy öccsét bestiális módon agyba-főbe verte Callinovi szigurancahóhér, majd láncot kötöztek mellkasa köré és egy vasrud segítségével a láncot addig szorították, míg mellkasa behorpadt és belső vérzés okozta halálát. Dicht Ilie tanu ugyancsak Szabó Árpád ügyében tett terhelő vallomást.

Hammer Lajos kereskedő elmondotta, hogy 1943 márciusában 500 lejt és három pár harisnyát adott egy szovjet hadifoglynak. Emiatt felvették a sziguranca, ahol Campeanu és Callinovi szigurancahóhérok kezére került. Rárohantak, megkötözték kezét, lábát és egy vashorpadt ütlegelték, amíg csak el nem vesztette eszméletét.

Bledi István elmondotta, hogy kommunista röpiratok terjesztéséért elfogták Boiaru, Campeanu és Callinovi banditák véresre verték a talpát, majd egy hideg vízzel telt dezsában meg kellett áztatnia felsebzett lábát, utána kényszerítették, hogy a szobában szaladgáljon. Nikics Millvoi arról tanuskodott, hogy ezek az emberi mivoltukból kivetkőzött vadállatok a lábánál fogva akasztották fel és úgy verték a talpát. Ezt a módszert főleg Herman szigurancafőnök alkalmazta, aki Németországban járt és ott tanulta el a Gestapo vallató módszereit.

Höler Viktor ugyancsak Szabó Árpád gaz módon való megkínzásáról tanuskodott. Elmondotta, hogy Szabó Árpád a kórház kapujában szenvedett ki és amikor ő a börtönbe került, a fogházigazgató csak ennyit mondott:

— Örülök, hogy nem hozzám hozták, mert én viselném érte a felelősséget.

Magyar és román beszámoló a tanárok szakszervezetében

KOLOZSVÁR, június 5. A tanítók és tanárok szakszervezetében alakult nőbizottság pár nappal ezelőtt ülést tartott. A nőbizottság megalakulása óta végzett munkáról románul Pelin Miklósné, a Regina Maria leánygimnázium igazgatónője, magyarul Bencke Teréz tanárnő számolt be.

A beszámolókból kitűnik, hogy néhány hónap alatt komoly és eredményes munkát végeztek. Őt faluban már lerakták az alapjait a napközi otthonoknak, s az otthonok a legrövidebb időn belül meg is kezdik működésüket.

Mire a nyári kaszálás és kapálás ideje beáll, a falusi anyák gyermekeiket biztos kezekre bízhatják. A falumunkával kapcsolatban folyamatban van a felvilágosító munka, az orvosi szolgálat, az iskolák karbantartása. Kolozsváron megszervezték a továbbképző tanfolyamokat. Harcolnak az irástudatlanság ellen. Itt is megkezdtek a napközi otthonok felállítását. Sok nehézséggel küzdenek, de a Népvédelmi Egyesület megígérte támogatását.

Berlinben megkezdődtek a katonai tárgyalások Németország kormányzásának módjairól

LONDON, június 5. (Rádió.) Keddén Berlinben Zsukov marsall, Eisenhower, Montgomery és Tassigny tábornok megkezdte katonai tanácskozásait Németország kormányzásának módjairól. A brit kormány Montgomery politikai tanácsadójává William Strangot nevezte ki. Strang a külügyminisztérium tagja és 1943-ban ő kísérte el moszkvai útjára Eden külügyminisztert.

Az Arab Liga szolidaritását fejezte ki Szíria és Libanon függetlensége mellett

LONDON, június 5. (Rádió.) Az Arab Liga szíriai, libanoni, iráni, iraki, egyiptomi, transzjordániai és szaudi-arábiai képviselői ma összeültek Kairóban. Az Arab Liga szolidaritását fejezte ki Szíria és Libanon függetlensége mellett.

PÁRIS, június 5. (Rádió.) De Gaulle tábornok megbeszéléseket folytatott a Szovjetunió, Anglia és az Egyesült Államok párisi nagyköveteivel a levantei kérdés megoldását célzó őt hatalmi konferencia ügyében.

Mint Kairóból jelentik, az Arab Liga kongresszusa megkezdte tanácskozásait. A megbeszéléseken Yemen kivételével, az összes arab államok kiküldöttei részt vettek.

Mint Ankarából jelenti a Reuter hírgyűlötség tudósítója, Szíria külügyminisztere nyilatkozatot adott. A leghatározottabban kijelentette, hogy De Gaulle tábornok állítása, amely szerint szíriai csapatok tüzeltek volna a franciákra, nem felel meg a valóságnak, s ezt akár nemzetközi bizottság előtt is bizonyítani hajlandó.

Őt nagyhatalom a Levantén tárgyalja meg a középkeleti helyzetet

LONDON, június 5. (Rádió.) De Gaulle hétfőn fogadta a szovjet, az angol és az amerikai nagyköveteket. Hír szerint megtárgyalták azt a lehetőséget, hogy a közelkeleti helyzetet — Kína bevonásával — a Levantén vizsgálják meg konferencia keretében.

Nyugodt légkörben folynak a szanfranciskói tárgyalások

LONDON, június 5. (Rádió.) Szanfranciskóban tovább folynak a megbeszélések azzal a szovjet óvással kapcsolatban, hogy a vétőjogot a nagyhatalmak a viszály kitörését megelőző vitás kérdésekben is alkalmazhatják a világbiztonság fokozottabb ellenőrzése érdekében. A megbeszélések nyugodt, barátságos légkörben folynak.

A trösztök szabotálják a termelést

— állapított meg a francia Kommunista Párt

PÁRIS, június 5. (Rádió.) A Franciaországi Kommunista Pártjának politikai irodája Maurice Thorez főtitkár elnökletével ülést tartott. A Kommunista Párt sajnálattal vette tudomásul azt a tényt, hogy a kormány átalakításánál nem vették figyelembe a községi választások eredményét, holott a Kommunista Párt már előzőleg kifejezte szándékát az ország kormányzásában való fokozottabb részvételére és a felelősség vállalására. Az ország gazdasági helyzetével foglalkozva a párt politikai irodája megállapította, hogy a trösztök, a még mindig állásukban maradt vichy-i kor-

mányt támogató hatalmasságok, szabotálják a termelést.

A levantei helyzettel kapcsolatban a párt politikai irodája annak a reményének ad kifejezést, hogy a kölcsönös megértés és jóindulat lehetővé teszi a kapcsolatok helyreállítását és megerősödését Szíria, Libanon és Franciaország között.

Spanyolországot illetően hangsúlyozzák, hogy ez az ország menedékhelye és központja a nemzetközi fasiszmusnak. A párt követeli, hogy Franciaország azonnal szakítsa meg a diplomáciai kapcsolatokat Franco-Spanyolországgal.

Megteremtették a szlovák önkormányzatot

PRAGA, június 5. (Rádió.) Csehszlovákia keretén belül a szlovák nemzeti tanáccsal folytatott megbeszéléseken tisztázták Szlovákia államjogi helyzetét. A megállapodás értelmében a Szlovák Nemzeti Tanács Szlovákia egész területén birtokában marad a törvény-

hozói és végrehajtó hatalomnak. Prágából érkezett jelentések arról számolnak be, hogy a szudéta területek föl a német lakosság mintegy 90 százaléka elmenekült. Az üresen maradt területeket most csehekkel telepítik be.

Szabad szó

Szervezzünk munkásdalosokat!

Főszabadult Északerdély és vele az egész Európa fasiszta és sovinszta elnyomatás alatt nyögő népmillióinak tömege. E fölötti örömlékek többször adtuk igaz szívből fakadó tanujelét. De igazán örülni és örömet kifejezni csak dallal lehet.

Ezért szükségét látom annak, hogy ifjuságunkat, szervezeteinket, munkásosztagainkat ne némán menetelevé lássuk tüntető jellegű felvonulásainkon, vagy ne a letűnt rendszer fasiszta nótáinak ütemeire menetelevenek. Ezért ügögesen szükséges, hogy ünneplő tömegeink munkásindulókat és dalokat énekeljenek, az igazi szabadság iránt érzett igaz örömlüket ezeken az indulókon és dalokon át juttassák kifejezésre.

Pályázatok vagy verseny ujján is sokat érhetünk el. Minden osztály, csoport vagy szervezet megszerkeszti a maga dalát vagy indulóját és ilyen, a szabadság szellemében íródott dalok és indulók hangja mellett ad kifejezést szabadságszeretetének.

Ezért zenésítsük dalainkat, indulóinkat és akkor nem fognak felvonuló tömegeink a letűnt fasiszta és sovinszta idők nótái mellett menetelevé, hanem a szabad haza szabad munkássága ad igaz örömlének kifejezést lelkes munkásindulók és dalok hangjai mellett.

Szabadság!
Illés János
Vizművek

Az állami osztálysorsjáték
májusi húzásának eredményei megérkeztek!

A nyereményeket
azonnal kifizeti

TITÁN sorsjegydíjarusító,
Szabadság-tér 32

POLITIKAI ÉLETÜNK

A Magyar Népi Szövetség munkájából teljes odaadással vesi ki részét a hidelvei földésztsársadalom

KOLOZSVÁR, június 5. Junius 3-án gyűlést tartott a Magyar Népi Szövetség hidelvei tagozata Hajos Gyula vezetésével. A Magyar Népi Szövetség kerületi központjának a képviselőtében Szepesi Sándor tartott politikai beszámolót. Nagy Zoltán dr. egyetemi tanárt a szövetség gondolatot ismertette, míg az EMGE kiküldöttje, Szövérdi Ferenc gazdasági tanácsokkal látta el Hidelve földészeit.

Szepesi Sándor hangsúlyozta beszédében, hogy a magyarság csak úgy küzdhet sikeresen jogainak biztosításáért, ha sérelmi politika helyett teljes őszinteséggel a legtestvéribb szövetekezést teremti meg az ország minden demokratikus erejével.

Fodor Pataki Ádám ugyancsak a Magyar Népi Szövetség központjának a részéről Szepesi Sándor beszédének továbbfűzősége felhívta a hallgatóság figyelmét a napi sajtó olvasásának a szükségességére. — Tartsa kötelességének — mondotta — a Magyar Népi Szövetség minden tagja, hogy olvassa naponta a Világosságot, azt a lapot, melyet a Magyar Népi Szövetség saját lapjának tart, mert az szolgálja legtisztábbban a romániai magyarság ügyét.

Nagy Zoltán dr. a szövetekezeti gondolatot ismertette. Utalt külföldi példákra is, vázolván a szövetekezés csodálatos eredményeit gazdasági téren. A helyi szövetekezések közül kiemelte a MÁGISZ hatalmas sikerét, amelyhez fogható a szövetekezeti életben előrehaladott országokban is kevés akad.

Szövérdi Ferenc a mezőgazdasági előadó beszédét, melyben Cicin szovjet professzor vívmányait ismertette a növények keresztezése terén, különös érdeklődéssel figyelték Hidelve földészei.

A bombasújtott helyiségben, ahol a népes gyűlés lefolyt, Pacz Kálmán a Magyar Népi Szövetség hidelvei női tagozata nevében megemlékezett a bombázás évfordulójáról. Harca hívta nőtestvéreit, hogy összefogva küzdjenek a demokráciáért, amely lehetővé teszi, hogy ne zuduljanak többé az emberiségre ilyen szörnyű csapások.

Erdeklődésünkre megtudjuk, hogy a hidelvei földészek szinte valamennyien tagjai a Magyar Népi Szövetségnek. Teljes odaadással fogadták el a Magyar Népi Szövetség programját. Tudják, hogy a Magyar Népi Szövetség az ország demokrátiát pártjaival és szervezeteivel karöltve diadalra fogja vinni azokat az elveket, amelyek a Groza-kormány tevékenységét irányítják.

Nagysikerű MNSZ-gyűlés Felsőbányán

FELSŐBÁNYA, június 5. A közelmúlt napokban népes gyűlést tartott Felsőbányán a Magyar Népi Szövetség. A gyűlést Régenyi János elnök nyitotta meg. Üdvözölte a jelenlévőket, majd átadta a szót Kupás Antalnak, aki beszámolt a kolozsvári kongresszus lefolyásáról. Rámutatott, hogy a Magyar Népi Szövetség tovább folytatja megkezdett munkáját, hogy elismertesse az itt élő népek békéjét. Ismertette a kongresszus határozatát, amely szerint a MNSZ nem ismer passzív, csak aktív tagokat s főlkért mindenkit, hogy vegye ki a részét a munkából. A beszédet nagy lelkesedéssel fogadták.

A Kommunista Párt nevében a gyűlést Filipás Lajos párttitkár üdvözölte. Hangoztatta, hogy a magyarság eddig is bebizonyította, hogy megértette az idők szavát. Hiszi, hogy ezután is meg fogja érteni. A város nevében Podelenszki Ignác polgármester üdvözölte a gyűlést. Rámutatott arra, hogy a dicsőséges Vörös Hadsereg legnyertese a háborút, most legyünk rajta, hogy

GROZA PÉTER és GHEORGHIU-DEJ a földművesség és a munkásság erős szövetekezéséről szólott az Ekésfront brassói nagygyűlésén

BRASSO, június 5. Vasárnap délelőtt Brassóban az Ekésfront nagygyűlést rendezett az aerárreform sikeres végrehajtása alkalmából. A nagygyűlésen résztvettek Groza Péter miniszterelnök, az Ekésfront elnöke, Gheorghiu-Dej közlekedési miniszter, továbbá a Romániában időző bolgár írók és újságírók csoportja, valamint a kormány több tagján kívül a szövetséges ellenőrző bizottság részéről Vinogradov altábornagy, Bodenko ellentengernagy, Parin és Karaganov egyetemi tanárok, szovjet akadémikusok.

A nagygyűlésen Groza Péter jelentőségteljes beszédet mondott a jövő feladatairól. Mindenekelőtt összefo-

Óvakodjunk a múlt hibáitól

— Szerencsésnek mondhatjuk magunkat ezért a támogatásért. Be kell azonban bizonyítanunk, hogy érdemeket is vagyunk a nyújtott segítségre — folytatta Groza Péter —. A levegőt sem érdemelnénk meg, s z élteő nap sugarának sem örvendezhetnénk, ha képtelenek lennénk teljesíteni a kötelességvállalás felz. sére.

— Mindnyájunknak súlyos feladataink vannak. Vigyázatokat, nehogy elkövessétek a múlt hibáit és ismét rabszolgákká váljatok ezen a földön, nem változtatva meg semmi más csak az urat.

— Szervezkednetek kell — hangsúlyozta a miniszterelnök beszéde további során —. Nyujtsatok segítő jöböt a gyárak és üzemek proletáriátusának, amely szintén támogatni

lalta a demokratikus alapokra helyezett kormány megvalósításait, hangoztatván, hogy ebben a munkában értékes támogatást adtak a szövetséges hatalmak, de különösen a Szovjetunió.

— A Szovjetunió megértő támogatása — mondotta a többi között a miniszterelnök — az ujjáépítés nagy tervét nyitotta meg számunkra. A Szovjetunió támogatásával oldhattuk meg sikeresen Északerdély kérdését és az ő támogatásával kezdtünk hozzá gazdasági életünk helyreállításához, miután Moszkvában létrejött, országunk számára rendkívül kedvező feltételekkel, a kereskedelmi egyezmény.

fog benneleket. Tegyétek virágzóvá szabad mezőgazdálkodást ebben az országban. Míg ti barázdáitok között munkálkodtok, a gyárak és üzemek munkássága a traktorokat biztosítja számotokra. Ha szétszakíthatatlan testvériséget költök, akkor a munkásság és a földművesség gazdag virradnak fel szabad és demokratikus országban.

Könyörtelenül szétzuzzuk a reakciós mesterkedéseket

Ezután a Kommunista Romániai Pártja központi bizottságának nevében Gheorghiu-Dej közlekedésügyi miniszter szólott az egybejött nagy tömeghez. A földművesség és az ipari munkásság összefogásának nagy jelentőségét méltatta, majd a miniszterelnök beszédének szellemé-

ben hangsúlyozta, hogy mit jelent a Szovjetunióval kötött gazdasági egyezmény az ország ujjáépítésének terén.

— A földművesség részére oly szükséges gyapot behozatala azt is mutatja — mondotta a többi között a miniszter —, hogy gazdasági történetünk során még sohasem érhetünk el ilyen kedvező feltételeket. Első ízben történt, hogy egy győző állam hasonló értékű támogatást nyújtson a legyőzötnék, a győzelem részesei közé sorolván azt és biztosítván számára az alkotó ujjáépítés minden előfeltételét.

— A kormány — folytatta beszédét Gheorghiu-Dej — támogatja a köréje tömörült széles néptömegeket, a külpolitika vonalán pedig együttműködik a szövetséges hatalmakkal, különösképpen a szomszédos nagy munkaállam, a Szovjetunió népeivel az általános világéke megeremtésében.

— Románia egyetlen kormánya sem remélt kedvezőbb feltételeket a vállalt kötelezettségek megoldására, mint a jelenlegi, széleskörűen demokratikus alapokon működő kormány. Az ellenséges, reakciós elemek minden eszközeikkel együtt — hangsúlyozta Gheorghiu-Dej —. Eppen elegendő szenvedtünk s elegendő fizeltünk, hogy végre a mi akaratunkat juttassuk érvényre s egyszor s mindenkorra végtelenségig annak, hogy a nép érdekeinek árulói felüthessék fejüket ebben az országban.

Chiciudean György Kolozsvár új polgármestere

Alpolgármesterekké Dán Istvánt és dr. Demeter Jánost nevezték

KOLOZSVÁR, június 5. A bukaresti rádió ma reggel hivatalosan közölte, hogy a belügyminiszter Chiciudean Györgyöt nevezte ki Kolozsvár város polgármesterévé. Ugyanekkor DÁN István és TER János dr. személyében a belügyminiszter kinevezte Kolozsvár város alpolgármestereit is.

Mint ismeretes, Bugnariu Tudor dr. eddigi polgármester a felszabadulás utáni napokban csak ideiglenesen vállalta el a polgármesteri tisztséget s azóta is többször kérte leváltását a demokratikus román szellemi és tudományos életben való elfoglaltságára hivatkozva. Kérésének csak most lehetett eleget tenni. Működésének több mint fél esztendeje alatt Bugnariu Tudor dr. mind a magyar, mind a román lakosság osztatlan bizalmát és rokonszenvét váltotta ki s a város ujjáépítésének első hősi szakasza az ő nevéhez fűződik.

Az újonnan kinevezett polgármester, Chiciudean György, régi harco-

sa a demokratikus mozgalmaknak. Személyében fizikai munkás kerül Erdély fővárosának élére, jelképezvén az új korszakot. Külön örömmel szolgál, hogy közös üzemből kerül e nagy ipari város élére Chiciudean György: a Világosság megindulásától kezdve dolgoztunk együtt vele a betűszedő teremben.

Dán Istvánt, a kolozsvári munkásság régi harcosát és Demeter János dr.-t, a Magyar Népi Szövetség országos végrehajtóbizottsági tagját nem kell külön bemutatnunk. Mindketten éjt nappallá téve eddig is a város élén haladtak, példát mutatva a népeket összebékítő alkotómunkára.

Teohari Georgescu belügyminiszter a Sztalin marsall és Groza Péter miniszterelnök között váltott ismeretes távirat szellemében járt el, amikor Erdély fővárosát a lakosság legjelentősebb részét kitevő munkásság képviselőire s a haladó értelmiség egyik legjobbjára bízta.

A Városi Színház műsora

Junius 9-én, szombaton 3 órákor: Sárga csikó. Húszági előadás.

Veszek aranyat, ezüstöt, drágaköveket, használt órát és óraalkatrészeket. **Orászlak**, Horea-ut 85.

jük el, ha az itt élő nemzetekkel testvéri szeretetben élünk s a fasisztákat, akár románok, akár magyarok, leleplezzük.

Végül Regezenyi elnök indítványára a gyűlés elhatározta, hogy a MNSZ szoros kapcsolatot teremti az Ekésfronttal.

Pogăceanu Ióispán Bonchidán

KOLOZSVÁR, június 5. Kolozs vármegye Ióispánja hetek óta járja a falvakat, hogy a különböző helyeken a lakosság között felmerülő ellentéteket békés úton elintézzze és lehetetlennek véli azoknak az eltérő reakcióknak az alkalmazását, akik a két nép szembeállításával akarják megakadályozni az ország demokratizálódását. Pogăceanu László Ióispán vasárnap dél-

után Bonchida községet látogatta meg. Ebben a községben gyűlöletet szító bujtatók bomlasztó munkáját még a nemzetiségügyi miniszter néhány héttel ezelőtt tett látogatása sem tudta teljesen ártalmatlanná tenni. A falu lakossága, amely már rég vár a népszerű meggyeztető látogatására, nagy lelkesedéssel fogadta a Magyar Népi Szövetség és a Frontul Plugărilor kiküldöttének kíséretében érkezett vendéget.

Az iskola udvarán összegyűlt lakosság előtt Pogăceanu Ióispán nagy lelkesedéssel kiváltó beszédében kijelentette, hogy nemcsak a falu lakosságának és az országban élő román és magyar népnek, de a Dunamécsce összes kis nemzetének egymásra kell találniuk, hogy a dolgozó tömegek tel-

jes szabadságát és az örök békét meg lehessen teremteni.

Mezei Lajos a magyar nép nevében közölte, hogy a fősztalin vezetését nem ismerve, kijár falvakba békét teremteni a román és a magyar nép között. Lacl Márton földműves a fősztalin előtt kijelentette, hogy a magyar földműves tömegek várják a pillanatot a kézfogásra és megfogadta, hogy a magyarság sorából minden uszítót ki fognak tisztítani.

A gyűlés után a Magyar Népi Szövetség külön nagygyűlést hívott össze, ahol a gyermekotthon ügyeit, a katonai munkások fokozottabb alkalmazását s a román lakossággal való megbékélés kérdéseit vitatták meg. E. P.

Könyvnapok Kolozsvárt

KOLOZSVAR, június 5. A Józsa Béla-Athenaeum a kolozsvári könyvkereskedőkkel egyetértésben június közepétől megrendezi az idei könyvnapokat. A kezdeményező kulturális intézmény nem kevesebb, mint tíz új művel szerepel az idei könyvnapokon, melyek közt Révai József: Kos-

suth-tanulmányán, Henri Barbusse: Sztalin-monográfiáján, Nagy István: Bémunkások, Jordáky Lajos: Tudományos szocializmus Franciaországban című művein kívül még hat más érdekes mű szerepel.

A könyvnapokat általános érdeklődés előzi meg.

A romániai Haladó Ifjuság is részt vesz a Magyar Ifjuság Napján

Három ország demokratikus ifjusága találkozik június 10-én Budapesten

KOLOZSVAR, június 5. Jugoszláviában június 10-én tartják meg a Balkáni Ifjusági Szövetségek Kongresszusát, amelyre a Magyar Demokratikus Ifjusági Szövetség képviselőit is meghívták. Ugyanezen a napon lesz Magyarországon a Magyar Ifjuság Napja, ezen viszont a Jugoszláv Ifjusági Szövetség (USAOJ) kiküldöttjei jelennek meg, hogy így is kimutassák azt a baráti érzést és

kapcsolatot, amely a két demokratikus ifjusági egység szervezetét összeköti.

A magyar ifjuságot ugyanilyen tesztvéri érzés tölti el a román ifjuság iránt is. Ennek kifejezője az a meghívó levél, amelyet a Magyar Demokratikus Ifjusági Szövetség (MADISZ) a Romániai Haladó Ifjuság Bukarestben székelő központi intézőbizottságához intézett.

A ROMÁNIAI HALADÓ IFJUSÁG KÖZPONTI INTÉZŐBIZOTTSÁGÁNAK

B U K A R E S T

A magyar demokratikus pártok és pártok kívüli ifjuság egységes ifjusági tömegszervezete, a Magyar Demokratikus Ifjusági Szövetség (MADISZ) nevében meghívjuk küldöttjeit, hogy az 1945 június hó 10-én tartandó „Magyar Ifjuság Napjára” Budapestre.

Ez jó alkalom lenne arra, hogy megismerjük egymás munkáját és baráti kapcsolatokat teremtsünk a román és magyar ifjuság között.

Az elmúlt 25 év alatt a reakció tudatosan gyűlölködést szított a román és magyar ifjuság között. A szabadságszerető ifjuság feladata, hogy felismerje, hogy félrevezették és a népek ifjusága közötti gyűlölködés a reakció érdekeit szolgálja. Ezért ragadjuk meg már az első alkalmat, hogy megismerhesük egymást és egymást támogatva vehessük fel a küzdelmet a megtört, de még erős reakcióval saját hazánkban.

Kérünk tehát Benneteket, fogadjátok el meghívásunkat. Alkalmatok lesz meggyőződni, hogy a magyar ifjuság széles tömegeiben a gyűlölet szellemét a baráti együttműködés szelleme váltotta fel.

Reméljük, hogy elfogadjátok meghívásunkat.

Éljen a független, szabad, demokratikus Románia! Éljen a szabad népek ifjuságának harcos szövetsége! Együtt!

A Magyar Demokratikus Ifjuság Szövetségének nevében:

Kiss József
országos főtitkár

Szikra Sándor
országos titkár

Értesülésünk szerint a meghívást a romániai Haladó Ifjuság központja elfogadta és kiküldötteit, akikhez a kolozsvári kiküldöttek is csatlakozni fognak, elküldi Budapestre a Magyar Ifjuság Napjára.

Mint Budapestről jelentik, június 10-re, a Magyar Ifjuság Napjára az

A balkáni ifjuság kongresszusa

BELGRÁD, június 5. (Rador) A jugoszláv fővárosól kapott újabb jelentés szerint Belgrádban néhány napja tanácskozások folynak a balkáni államok ifjusági szervezeteinek vezetői között a balkáni ifjusági kongresszus összehívása ügyében. A

ország minden MADISZ-csoportja és a szakszervezeti ifjuság lázasan készülődik. Ezen a napon hozzák nyilvánosságra a csoportok közötti verseny eredményeit a verseny tárgya: az ország újjáépítése és a mozgalmi élet kiépítése.

belgrádi lapok hírül adják, hogy a megbeszélések értelmében a kongresszust július közepén tartják meg Belgrádban s azon Jugoszlávia, Románia, Bulgária, Görögország és Albánia 10-10 kiküldöttel vesz részt.

Az alföldi szikes területekre telepítik a magyarországi svábokat

BUDAPEST, június 5. A magyarországi sváb kérdés megoldása gyors ütemben halad előre. A belügyi kormányzat a magyarországi német fasiszták ügyeinek végleges, igazságos és a magyar társadalmat mindig inkább megnyugtató rendezésére elkészítette a terveket.

A budapesti lapok értesítése szerint a magyarországi németek politikai magatartásának kivizsgálására országosztwide helyi igazolóbizottságokat szerveznek. A helyi igazolóbizottságok döntik majd el, hogy a németek milyen elbánásban részesüljenek.

A magyarországi náci-mozgalomban főszerepet játszó németeket internálják, illetve népbíróság elé állítják. Ezek közé vannak azok is, akik a demokratikus magyar társadalom az ország elhagyására ítélték. A kitaláltság természetesen összhangban történik a nemzetközi rendszabályokkal.

Azokat a németeket, akiket nem ítélték internálásra, illetve nem kerülnek népbíróság elé, munkaszolgálatra kötelezik. A munkaszolgálatot egyelőre lakóhelyük közelében végzik. A zárt német telephelyek felzámolása érdekében azonban fokozatosan széttelepítik a svábokat. A széttelepítésnél főleg az az elvárás nyúlik, hogy a svábok — akiket nagyobb bünyök nem terhelnek — munkával tevék jóvá azt, amit a náci-mozgalomhoz való csatlakozásukkal a magyarság és az emberiség ellen véttek. Ezeket a svábokat mai vadzard, oltermő vidékeiről szegényebb, nehezebben művelhető vidékekre telepítik át, főleg az Alföld szikes földjeire.

* Értésitem t. vevőinket, hogy „Rattex”-féle textilüzletünket Dávid Ferenc-utca 7 alatt újból megnyitottuk. Kérjük régi vevőink látogatását. 7855

Rövid békeriport a brassói hadiüzemekről

BRASSÓ, június 5. A Cenk-hegység alatt elterülő város mindig nehézipari központ volt. Most, amikor a háború már véget ért, ezeknek a gyáraknak nagyrésze, amelyek ez előtt fegyvert és más háborus terméket készítettek, áttérnek a hétköznapi életre és a lakosság szükségleteinek kielégítésére.

A fasiszták által provokált háború miatt még sok a hiány. A helyzet mielőbbi normalizálása végett, minél többet kell termelni. Lássuk, mit valósítottak meg a mai napig ezek a gyárak az új feladatból és mik a jövőbeni terveik.

Tudjuk azt, hogy a háborus pusztítások következtében az ország vagonparkja nagyon sok veszteséget szenvedett. Ezen hiányok pótlására több brassói üzemből személy- és szállító-vagonjavítókat állítottak fel.

AZ „ASTRA“-VAGONGYÁR munkásai elvállalták, hogy gyárukat az ország egyik legmodernebb és legtöbbit termelő üzemévé fejlesztik. Sok nehézséget kell legyőzniük. Senki nem veszt el kedvét. Az anyagbeszerzés és szállítás körül nehézségek vannak, de a munkások és mérnökök minden akadályt elhárítanak a fejlődés útjából. A vasércolvastó és finomító kemencéit bravúrosan rövid idő alatt javították meg. Az üzemi bizottság mindenütt jelen van és praktikus javaslatokkal segíti a munkát.

Mint Brassó több üzemében,

A „METROM“-BAN is folyik a gyár átalakítása és a békés munkára való áttérés. A Metrom-ban háztartási cikkeknek fognak gyártani. Hogy ezt a kitűzött célt megvalósítsák, az üzemi bizottság egy sereg új gépet vásárolt. Kiszármaztatás után elhatározták, hogy alumínium edényeket is fognak gyártani. Ezenkívül fémrudakat, csöveket, táblákat fognak előállítani, olyan mennyiségben és nagyságban, ahogy azt a megrendelők kérik fogják.

A munkások kezdeményezésére egy földgázzal fűtött sütőkemencét is felállítottak a gyár mellett, amely óránként 400 kilogramm kenyeret fog előállítani. Amint látjuk, a „Metrom“-gyár igen nagy mértékben fog hozzájárulni az ország gazdasági életének helyreállításához. — Lángszórók helyett vetőgépeket fognak gyártani.

A „VINA“-GYÁRBAN

van egy olyan műhely, amelyik kizárólagosan csavarokat, szeget és szegecsket állít elő. Ezen az osztályon a termelést az utóbbi időben nagy mértékben növelték.

Az üzem legfontosabb osztálya kétségtelenül a március 6-ról elnevezett osztály, amelyiket néhány hónappal ezelőtt állították be a termelésbe és amely kizárólag vetőgépeket és kombájnokat állít elő. A műhelyben kifejtett nehéz és fárasztó munka dacára, a munkások folytatják a parasztnak megsegítését. Még ünnepnapokon is kimentek a falvakba és traktorokkal és vetőgépekkel segítették a földműveseket a vetési munkálatok elvégzésében. A Voina-gyár munkásai nem tudják, mi az a pihenés, mikor az ország javáról van szó. Ők tudják, hogy a parasztság megsegítése a haza megsegítését jelenti.

Az IAR repülőgépgyár is átállította termelését és ezennel a személyszállító repülőgépek mellett traktorokat fognak gyártani. (—)

(* A Turul Biztosító Intézet vezérigénynöke kéri ügyfeleit, hogy az esedékes biztosítási díjakat saját érdekében haladéktalanul fizessék ki. Befizetések eszközölhetők pénzbeszedőnkkel a bemutatott díjnyugtáink alapján, vagy irodánkban (Malinovszki tér 4), ahol az esetleges lakcímváltozás feltétel nélkül bejelentendő. 9048

RUN MÁTYÁS FIA

Késcs és látszerész
Kolozsvár, Kossuth Lajos-u. 1

Elvállalja vitákat és köszörfeléseket

Az első kolozsvári film. Vasárnap számunkban megemlékeztünk arról, hogy elkészült az első kolozsvári film, mely valóban a mi filmünk. Amint értesültünk, a film vetítését a Józsa Béla-Athenaeum csütörtökön, június 7-én megkezdi. Elsőnek a Dermata üzemi munkások gyönyörködhetnek benne a bórpari szakszervezet Apor-utca 7 alatti helyiségében. Értesülésünk szerint azonban a filmet lepergetik minden üzem, minden szakszervezet munkássága előtt, s bemutatják a kolozsvári iskolákban is. Az első szabad május elsejéről és a május 9-iki békeünnepről készült film iránt máris óriási érdeklődés nyilvánul meg.

A MAROSVÁSÁRHELYI SZAKSZERVEZETI TANÁCS A BEHÍVÁSOKRÓL. Marosvásárhelyről jelentik: A Szakszervezeti Tanács az alábbi közleményt adta ki: „A behívásokkal kapcsolatban különböző felelőtlen elemek által híresztelt válótlan állítások miatt megnyugtatóképpen közöljük, hogy a helyi hadkiegészítőtől kapott információk szerint a behívások körülből egyhónapi időtartamra szólnak és a behívottak mintegy 500 lej napi fizetésben részesülnek. A behívottak egyrésze megyékben — előreláthatólag egyhavi — mezői munkát, másik része a fegyverszüneti feltételeket ellenőrző bizottság által igénybevett lovak elszállítását végzi el. Tehát az így igénybevett egyének két-három napi étellel és megfelelő munkaruhával felszerelve haladéktalanul jelentkezzenek. A hadkiegészítőtől szerzett értesülésünk alapján közöljük továbbá, hogy a szolgálatra igénybevett katonai ruhába nem öltöztetik és fel nem fegyverzik. A Szaktanács a fentiek értelmében figyelmet mindenkit, hogy a behívásoknak saját érdekében legyen eleget annál is inkább, mert ezzel a közösség ügyét szolgálja és a kormány munkáját megkönnyíti. Akik e rendelkezéseket nem veszik figyelembe, vagy ezzel kapcsolatos rémhírterjesztéssel a közvéleményt nyugtalanítják, súlyosan megbüntetik.”

A tanárok és tanítók tisztogató bizottsága legközelebbi ülését június 9-én délelőtt 9 órakor tartja a főigazgatóság épületében. Kéri a megidézettek megjelenését.

Az építőipari munkások szervezeteinek hőműves szakosztálya pénteken délután 5 órakor a Patakutcai otthonban gyűlést tart. A tagok megjelenése kötelező.

(* **A víz- és villanszerelők szakosztálya** június 8-án, pénteken délután 3 órakor taggyűlést tart az Ipartestület Karolina-tér 9 alatti helyiségében. Minden tag megjelenését, saját érdekében, kéri a vezetőség. 8329

(* **Dohányhiszárások, figyelem!** Június 8-án, pénteken délután 6 órakor gyűlést tartunk Iparkamarai helyiségünkben. Minden érdeelt megjelenését kéri a Kereskedők Egysége. 8347

Elfogták Kádár Biri gyilkosát. Jelentettük annak idején, hogy a Kertész-utca 15 alatti házban a május 22-re virradó éjjel ismeretlen tettesek meggyilkolták Kádár Biri 72 éves öregasszonyt. A rendőrség bünyügyi osztálya azonnal széleskörű nyomozást indított s már első napon sikerült megállapítania, hogy a gyilkosságot a Kertész-utca 15 alatt lakó Kovács József nevezett piaci árus cigány Sándor nevű fia követte el. A tettes azonban tettének elkövetése után nyomtalanul eltűnt. A rendőrség nyomozó osztálya két heti nyomozás után most mégis nyomára akadt. Nagyvárad mellett az egyik falu cigányai között megtalálták. Letartóztatták és azonnal átszállították Kolozsvárra. Kovács Sándor itt bevallotta, hogy a gyilkosságot csakugyan ő követte el. Azzal melegeződött azonban, hogy vizváratlanságból történt a gyilkosság. Talált ugyanis egy revolvert az utcán és azt ki szeretné volna próbálni. Mivel munkatársai előtt nem merle ezt megtenni, hazasielét s ott vette tüzetes vizsgálat alá. A revolver épp akkor sült el, amikor a széken szunyókáló öreg cselédasszonyra tartotta. A golyó pillanatok alatt kioltotta a szerencsétlen öregasszony életét. A vizsgálat folyik.

SPORTÉLET

A munkás sport diadala a „profik” ellen

KOLOZSVAR, június 5. Kedves hagyományá vált immár, hogy valamennyi Bukarestből érkezett csapatot három napig látnak vendégül Kolozsváron. A Dermata SC minden alkalommal gondoskodik arról, hogy a hétvégi labdarugó műsor kikerekedjen és az sportélet továbbéltetéséért is jó kezdődjék a munkás sport diadala a „profik” ellen. E tekintetben üzemi munkás egyesületünk jelentős anyagi áldozatot is hoz, hiszen ennek a harmadnapos vendéglátásnak a mérlege csakis kiadási tételt tüntethet fel az igen hasznos egy vasárnapi felvonulás után. Eppen ezért különösen értékelnünk kell a Dermata SC küldetéses munkálkodását a sportkapcsolatok sikeres kiépítésében. Ez a munka az OSP, országos népsport szervezet most kialakuló, mozgalmi jellegű csoportosulásában fogja éreztetni jó hatásait. Mint ismeretes, Románia sportéletét az ifjúság legszélesebb rétegeinek a megmozdítása és magasabb színvonalra emelése érdekében öt szervezési területre osztják, a falusi, a szak szervezeti, a középiskolai, a főiskolai és katonai sportszervezésre. Valamennyi munkaterületen nemes versengés indul meg a tömegsport kialakítására, mely természetesen magával hozza majd az ország minden zeg-zugába behatoló tehetségkutatót és ezzel a minőségi sport egészséges kiválasztódását is. A fejlődésnek ezen a vonalán a Dermata SC máris igen dicséretes kezdeményezésekkel jelentkezett. Kapcsolatait a falu, a vidéki városok és a főváros felé egyaránt kiterjesztve s további jelentős szerepet biztosított magának, az üzemi, illetve szak szervezeti sportnak az iskolai és katonai sporttal való összehangolására is. Biztosak vagyunk benne, hogy a Dermata-üzemek sportegyesülete az elsők között lesz, akik a sport minden ágában százszázalékosan megvalósítják az OSP elképzelését.

Ehhez azonban szükséges a közönség, s ennek sorában főleg a munkásság naggyobbmértvű támogatása. A hétfői Dermata SC-Venus mérkőzésen, amelyen az üzemi együttes ismét bizonyítást adott értékes játékműveiről, a Dermata-művek nagy munkásságát csak igen kis hányadát láttuk a játéktér körül. Lekészítésével, állandó biztatással és jóirányú propaganda segítségével az üzemi egyesületek messze széltágra tevékenységet cselekvők.

A hétfői mérkőzésen elért 4:3 (1:1) arányban Dermata-győzelem a munkás sport diadala volt egy félleg-meddig professzionista, ugynevezett nagystílű fővárosi csapat felett. A küzdelem mindvégig nyílt volt, de a Dermata SC bizonyult a szívóssabb és egységesebb csapatnak s a fenti arányban megérdemelten győzött Both (3) és Gáspár (2) lötték. A Venus góljait Humis és Balin (2) lötték. A Venus az első félidő 38. percében egy szabályos gólt ért el, de a játékevezető les címén nem adta meg. Viszont nem adta meg a II. félidő 28. percében a Befá révén vétett 11-est sem a Dermata javára.

Rendezőgárdát toboroz a KMSE

A KMSE felhívja mindazokat, akik a labdarugó mérkőzéseken a rendezői gárdában közreműködni óhajtanak, hogy pénteken délután 6 órakor jelenjenek meg a KMSE Deák Ferenc-utca 11 alatti helyiségében a szombat és vasárnap rendezendő mérkőzések megbeszélésére.

RÖVID SPORTRÉP

A CFR, vasuti műhelycsapatunk vasárnap Marosvásárhelyen játszott a MTE ellen és 5:2 (1:1) arányban értet díjnyertes győzelmet szenvedett Bodoni játékevezető jóvoltából. Bodoni sürü futúrészletek után nem kevesebb, mint három 11-est írt a CFR ellen, miközben a vásárhelyi közönség élénken hangzott, hogy „Nem kell a fődöntő-góll! Ennek ellenére az újdonszerű játékkal bemutatkozó CFR-nek „munkás” volt vereség, el hagyta el a pályát. A középiskolások labdarugó bajnoksága

szórá a Római Katolikus Gimnázium csapata 3:2 (2:1) arányban győzött a Kereskedelmi Iskola ellen. Góllövők: Kovács (2) és Bogcsárdy, illetve Góllövő: Pop Zeno. Jók voltak: Huszár, Bálint és Kovács, illetve Kontrol és Pop. Ma, szerdán délután a piaristák az állami gimnáziummal játszanak.

Az élelmiszerjegyek kiosztásának sorrendje

KOLOZSVAR, június 5. Előző lapszámainkban közöltük már az élelmiszerjegyek kiosztásának június 5-ig való sorrendjét. Az alábbiakban a további sorrendet közöljük.

I. kerület, Szabadság-tér 2. Június 6-án: Bolyai, Feri Oszkár, Tompa, Szamos, Szentlélek, Szabó Károly, Rózsa, Kádár, Klastrom, Kornis, Kötő, Üstökös és Timár-utca. Június 7-én: Unió, Ilosvay, Fogoly, Izabella, Szentgyörgy-tér, Színház, Szádeczky, Rajka Péter, Szappan, Linczeg, Muzeum, Minorita, Katona M., Széchenyi-tér 1—28.ig. Június 8-án: Furdó, Jókai, Schütz, Mátyás, Kiss M., Marsoni, Teleki Pál, Malom, Mikos Klemen és Széchenyi-tér 28-tól végig.

II. kerület, Györgyfalvi-ut 29. Június 6-án: Borhánca, Gyimesi, Hengász, Madách, Reguly, Tordai-ut 81-től végig, Vörösmarty, Vöröstoronny, Bod Péter, Három püspök-tér, Hargita, Maros, Majláth, Rigó és Töközi-utca. Június 7-én: Csipke, Csokonai, Jósika, Kalevala, Mikszáth, Móra, Nagy Károly és Nemere-utca. Június 8-án: Bölöni Farkas, Czako Zsigmond, Heltai, Méhes-utca 1—50, Munkás 1—60 és Tótfalusi-utca.

A Kolozsvári vendégcsapatok Bukarest szak szervezeti válogatott vasárnap 4:1 (2:0) arányú vereséget szenvedett Bukarest A) válogatott csapatától, amelynek sorából csak a Venus-játékosok hiányoztak.

A kolozsvári pénzügyigazgatóság fellívja az összes kolozsvári sportegyesületeket, hogy június 7-én, csütörtökön délelőtt 10 órakor jelenjenek meg a pénzügyigazgatóság emeleti 26—27-es számú szobájában, ahol részletesen ismertetni fogják előttük a látványossági törvényre vonatkozó szakaszokat.

III. kerület, Magyar-utca 49. Június 6-án: Berek, Hosszu, Kikelet, Pacsirta, Petur Bán, Pelikán, Dézsma, Döbrentei, EMKE és Kajántói-ut 100-tól 200-ig. Június 7-én: Bánk Bón, Béla király, Budai Nagy Antal 1—70, Percellány, Poronai, Papp-utca 1—40, Eperjes, Eszterházy, Kriza, Kajántói-ut 200-tól végig. Június 8-án: Borhánca, Gyimesi, Hengász, Madách, Reguly, Tordai-ut 81-től végig, Vörösmarty, Vöröstoronny, Bod Péter, Három püspök-tér, Hargita, Maros, Majláth, Rigó és Töközi-utca. Június 7-én: Csipke, Csokonai, Jósika, Kalevala, Mikszáth, Móra, Nagy Károly és Nemere-utca. Június 8-án: Bölöni Farkas, Czako Zsigmond, Heltai, Méhes-utca 1—50, Munkás 1—60 és Tótfalusi-utca.

Gyermeke mosolyát pillanatképekkel örökíti meg a Sárdi műterem
Dózsa György-utca 16

Bethlen-kert, Gyöngyvirág, Gyöngyös, Budai Nagy Antal 71-től végig, Papp-utca 40-től végig, Elővölgy, Harmat-völgy, Szénafü, Kendefi Adám, Fáy, Kajántó-völgy, Lázár és Luther-utca.

IV. kerület, Horea-ut 42. Június 6-án: Fogarasi, Ferenczi Zoltán, Fürj, Finál, Gizella, Gyufagyár, Hajdu, Halász, Hildevl, Hirschler, Huszár, Hegyes-domb és Lépcső-utca. Június 7-én: Horea-ut, Junius 8-án: Ijász, Ilona, Imre király, Irinyi Iskola, Kándó Kálmán, Kressy, Kralauz, Kájoni János, Kálvin és Katalin-utca.

V. kerület, Józsa Béla-utca 37. Június 6-án: Rákóczi-ut. Június 7-én: Ond, Huba, Rákossi Mátyás, Június 8-án: Hétvezér, Sándor László, Szilágyi Sándor és Szinyei-utca.

VI. kerület, Monostori-ut 64. Június 8-án: Cenk, Ecetgyár, Fenesi, Elő és Nyárfa-sor. Június 7-én, Oldal, Pásztor, Pászit, Rákóczi-kert és Róvás-utca. Június 8-án: Szélső, Szent János-kut, Garibaldi és Hold-utca.

Az élelmiszerjegyeket mindenki a meghatározott sorrendben váltsa ki. Ellenkező esetben nem szolgálnak ki részére jegyeket.

APRÓHIRDETÉSEK

Adás-vétel

BELYEGGYŰJTEMÉNYEKET, tömegbéléget bárkinél előnyösebben vásárolj. Dávid Ferenc-utca tizenkettő. 5645

„TERNO“ vásárol, elad ócska butort, ócska ruhát, szőnyegét a legolcsóbbtól a legfinomabb perzsáig, ágynevet, fehérneműt, porszívógépet, mérlegeket és mindennemű ócskaságokat. Postakert-utca 3. üzlethelyiség. 8145

Keresünk két kerékpárt jó gumikkal.

„Világosság” kiadóhivatala

ELADÓ betonső modellek 60 mm-től 400 mm-ig. Bajka, Szabadság-tér 4—5 szám. 8250

ELADÓ használt hálószoba, ebédlő, konyha, különböző antik butorok. Mócsok-utca 6. 8268

IMPOZÁNS ebédlő eladó. Szabadság-tér 10. Hátul, Polgárnál. 8271

KÖNYVET, könyvtárat bármily nyelvi vüv vesz Kovács, Jókai-utca 4, I. em. 10 78 2

ELADÓ bakancs, öltöny ruha, birgeri csizma, gyapjú takaró. Szentegyház-utca 2, házfelnyelől. 8270

DÍOFURNIUS hálóberendezés, fekete ebédlőberendezés, konyhabutorok, szelmonk, festmények, székek, fotelek olcsón eladók. Deák Ferenc-utca 24. asztalosműhelyben. 8285

ELADÓ sürgösen nagyon olcsón 2 szekrény, 2 ágy, 2 éjjeliszekrény, 1 mosdó. Postakert-utca 3, üzlethelyiség. 8144

ELADÓ villanylámpa, nagy szőnyeg és egyebek. Rákóczi-ut 40. 8336

EGY jókarban lévő bicikli eladó. Széchenyi-tér 7, Nussbaum. 8322

HÁROM PÁR angora nyulfióká eladó. Kemény Zsigmond-utca 9. Gr.

JÓKARBAN lévő gyermek kerékpár és villamos patefon eladó. Bod Péter 11. 8311

PORTABEL iró. ép eladó. Megtekinthető Deák Ferenc-utca 46. a ház mesternél. 8317

ELADÓ majdnem új konyhaberendezés, perzsaszőnyeg, villamos patefon. Dohány-utca 11, I. emelet. 8316

HÁLÓ, konyha eladó. Heltai-utca 7. 8308

FÉRFI KERÉKPÁR eladó. Budai Nagy Antal-utca 17. Hölgyfodrászat. 8337

ELADÓ gyalupad, 5 darab cnyvező fabak és W. C.-ülések. Kazinczy-utca 52. 8321

ELADÓ két rend férfi ruha, gyapjuszövet, Zápolya-utca 12. 8331

JÓKARBAN lévő ablakok, ajtók eladók. Kornis-utca 5. 8345

MODERN háló, ebédlő, konyhák, irodai székelyek, ir. asztalok, gyerekágyak és gyermekasztalok stb. eladók. Butorizlet, Karolina-tér 9. 9050

ELADÓ szőnyeg, egy könnyű kétkerekű gumis taliga. Tordai-ut 10, Rudy. 8047

ELADÓ tölgyfa ebédlő, hármass fehér szekrény, kép, fotel. Vár-utca 7. 8311

VALÓDI fajegereső kutyát megvételre keresek. Cim Budai Nagy Antal-utca 160. 8313

TEJTERMEKEK előállításához felszerelést veszek. Ajánlatokat Postakert-utca 3 alá kérek. Üzlethelyiség. 8312

ELADÓ angolstíli ebédlőberendezés jó állapotban. Árpád-utca 9, ajtó 5. 8161

SINGER VARRÓGÉP eladó. Szász Dorokos-utca 8. 8340

VESEK perzsa-, szmirna- és argaman szőnyegeket, nagyobb gobelin képeket, seziön- és asztalterítőket, kristályokat, értékes porcellán dísz tárgyakat, lepedőket és ezüst evéscszokeket. Kapható nálam párába való foszított libatol. Reitenberg, Timár-utca 10. 8327

VESEK ócska ruhát, fehérneműt, cipőt. Szabadság-tér 12, Rác. 8310

Alkalmazást kapok

BELVÁROSBAN lakást és fizetést adnék egyedülálló idősebb nőnek mosás és takarítás ellenében. Érdeklődni Dózsa György-utca 1. ékszerészleiben. 8323

KÖNYVELESDEN, gépirásban jártas magyar és román nyelvismerrrel bíró tisztviselőt felvesz az Európa hírlapiroda. Fgyetem-utca 4. Jelentkezni szerda este 6-ig. Gr.

KERESK vizsgázott madámot közepkoru hölgy mellé. Jelenként Postakert-utca 14, I. emelet, délután 2—3 között. 8325

Alkalmazást keres

GYAKORLOTT gépkocsivező állást keres. Cimket „Gyakorlott” jellegre a kindóba kérek. 8324

BÁRMILYEN megfelelő állásba emenne a középiskolával fiatal lány. „Kezdő” jellegre. 8342

Ingatlan-lakás

ELADÓ gazdálkodásra is alkalmas nagy telek, 3-szor szoba, konyha és mellékhelyiségek. Érdeklődni Kövespad 53. sz. 8275

KERESEK a Postakert-utca közelében bármilyen helyiséget raktárnak; értesítést kér Postakert-utca 3, üzlethelyiség. 8143

ELADÓ ház 4 nagy szoba, konyha, kamra, egy és egyenyed hárd parcellázható kerttel a kolozsvári határban, azamosfalvi lúton. Cim: Fejedelem-utca 15, emelet. 8318

KERESEK két vagy több szobás lakást azonnal, renoválást vállalok, közvilágítást díjazok. Cimket „Áldozatkész” jellegre a kindóba. 8344

ELCSERÉLNÉM 1 szobás, összkomfortos, modern, szép villalakómat 2 szobás, összkomfortosra. Ajánlatokat „Lakás megcserzés” jellegre kérek. 8339

Külömfélék

SZALLITTASSON a Széchenyi-tér 20 alatti vállalattal. Vidékről-vidékre is olcsón. 9040

„TEMPO” bődízümmáru üzlet Deák Ferenc-utca 32 rendeléseket és javításokat is vállal. 9044

KASSA felétnökercsből értesítést hozzon a feletrnek. Cimem: Gazdag, Vörösmarty-u. 21. 8255

ORÁSMŰHELYEMET Szabadság-tér 24. sz. alatt lévő Urbanszky és Kérdő cég ékszerüzletébe helyeztem át. Mindennemű órajavitást szakszertien vállalok. Fülpő József órásmester. 8263

A JUSZTIN MOODY mérnökállalat vállalat. Mindennemű szakmába vágó munkákat és szereléseket olcsón és pontosan. Érdeklődni lehet 653 telefonszám alatt. Cim: Szabadság-tér 6. A „Liana” drogeriában. 9046

SZABÁSZATI szakrajzok tanításá Gelteh Edit v. ipariskolai tanítónőnél. Majális-utca 58. 8288

BUDAPESTRE utazok, jogi ügyek, jogúyletek elintézését vállalom, semmifele levél vagy üzenet közvitítését nem vállalom. Szentegyház-utca 1, ügyvédi iroda. 8322

LAKATOS-MECHANIKUS műhelyt vagy annak való helyiséget évenenké, bérletnek vagy betársulnék. Értekezni Görögtemplom-utca 20. 8309

KÉREM azt az urat, aki vasárnap délelőtt a Dési családot kereste a Kalandos-utcaiban, közölje címét Szent István-ut 79. 8326

FOKSANYBA utazót keresek, aki elválná egy levél elvitelét. Fáradságát díjazom. Cim: Széchenyi-tér 35. Élelmiszerüzlet. 8341

SZOMBATHELYRE, Sopronba utazok 10-én, válassz hozok Mócok-utja 15. 8334

ELVÉSZETT a Széchenyi-téren Papp Jánosné névre, Bezerédi-u. 13 alatti bejelentő. Ezen bejelentő érvénytelen. 8287

A KOLOZSVÁRI Tudományegyetem által Kereszturi József névre kiállított leckekönyv elveszett. Érvénytelen. 8294

ANDRÓJK EMMÁ névről szóló bejelentő lapot elvesztettem. Kérem a megtalálót Tinódi-utca 8 alá leadni. Gr.

SZERETNEK megismerkedni 40—45 év körüli iparos emberrel házasság céljából. Cimket „Jó gazdasszony” jellegre. 8343

JAGAMAS JÁNOS szöszlősről, aki múlt év nyarán Tiszabogdányban volt munkásszázadnál. Értesítést kér testvére, Jagamas Ilona a Világosság szerkesztőségébe.